

zintuiglijke verstaatslag? Ja, maar kan meer / groter /
 render dan dit.
 of de citroen familie? Ja! veel familie, dit kan
 kennen.
 waarom met de hand? Voor mij is de tactiele
 ing van het materiaal dus het zintuiglijke
 baar binnen mijn maakproces. Juist in een
 aal tijdperk moet je de mogelijkheid hebben om je
 zintuigen te blijven ontwikkelen.
 kst een onderdeel van werk? Voor mij is het
 onbelangrijk.
 at is de waarde van tekst? ↑
 at levert associëren op? Een bredere blik en
 interpretaties / invalshoeken.
 ar word je door beïnvloed? Ferran Adria, voedsel
 aal SMAAK + zintuiglijke MULTI-sensored
 e verhoud mijn naïviteit + zich tot de stralende
 geving? Voor mij is dit onderzoekend en geen
 nde stap. Ik denk dat ik de opdracht
 wil doen.
 elke rol speelt kleur? ik denk belangrijk
 er is te weinig / spanning / experiment in
 iaal kleur en structuur dat mij persoonlijk
 reekt.
 loet er een overdracht plaats vinden? Ja maar
 perse via deze vorm dit gaat daarvoor
 f.
 at betekent intensiteit voor jou? belangrijk
 - nog meer intimiteit + tijd + aandacht.
 tijd ergens voor vrijmaken of in willen
 per. Dan komt de intensiteit vanzelf
 een verhouding tussen tekst + beeld

18-3-19 | Feedback Voortgangstoets 2. |
 vorm van presentatie = aantrekkelijk.
 maar vrijblijvend
 Ik TOON → maar ^{smaak / zintuiglijke ervaring} ~~verklaar niet~~ deelnemer wordt
 participant / onderdeel
 Kan het fout gaan? van kunstwerk
 Wat wil ik dat er op tafel komt te
 liggen?
 reflectie op de ervaring van mijn presentatie
 er gebeurt nu, of
 waarom is
 te vrijblijvend.
 Hoe maak ik presentatie / performance
 scherper.
 Wat kan er mis
 gaan?
 Wat kun je ontdekken?
 Dat je kennis kunt
 verwerven via smaak.
 en hier nieuwe kennis mee
 kunt doorgeven →
 voor afstudeerprestatie = minimum van 15 bronnen

theoretisch onderzoek = beschrijven van werk van kunstenaars
 die werken rondom de vormgeving
 van smaak.
 1 Marje Vogelzang
 2 Theresa Berger
 3 Jozef Yusef
 4 Charles Spence
 5 Martin Bril & Alexander Gershberg
 6 Chef's table
 7 Marres
 8 Ferran Adria
 Nobel on creativity.
 ↳ materiaal waarmee
 in werk moet kunnen
 proeven. Eetbaar zijn
 = constante.
 geen cognitieve withomst
 maar raken aan mijn zintuiglijke perceptie.
 withomsten zijn exemplarisch + subjectief.

verticaal:
 smaak / smaak ontdekken
 actief / esthetisch
 abstract vormgegeven
 wat maak ik?

→ bloem

ja's Bodyscan SMAAK: 16 april 2015 NPO: uitending

word smaak door bepaald?

kunnen we dit beïnvloeden?

vrouwen beter =

→ 75% door geur (anosmie, kan niet ruiken)

uwlige
 ies van
 smaak

smaak
 waarneming

→ aangenaam
 → gevaarlijk
 → voorkeus, energie
 → afkeer

deren vinden groenten
 heel vies. 10 tot 15 keer
 proeven

enten als groente bereiden.

schesuan bloem/bloem

ille
 asappel
 xbei
 oer
 smunt

eten = beleving
 spannend/aantrekkelijk + leuk
 smaak = persoonlijk.

BELEVING

technisch
 en daarna

Je kunt eerst
 persoonlijk wijzen.

Broedchaart: beoordeeld smaak
 eerst, ruikt dan, proeft daarna
 je kan om smaken te omschrijven?

Hoe belangrijk is het hoe het eruit ziet → belangrijk want
 het is beleving
 umami = smaak van de heerlijkheid

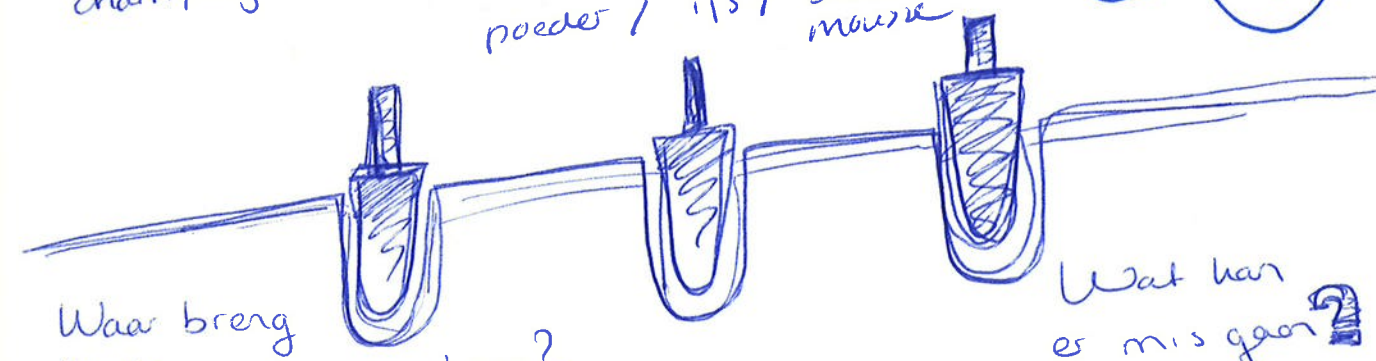

opmaak
 +
 vormgeving
 +
 presentatie

Chef's table: Hoe gebruik ik dit als
 bron in mijn onderzoek?

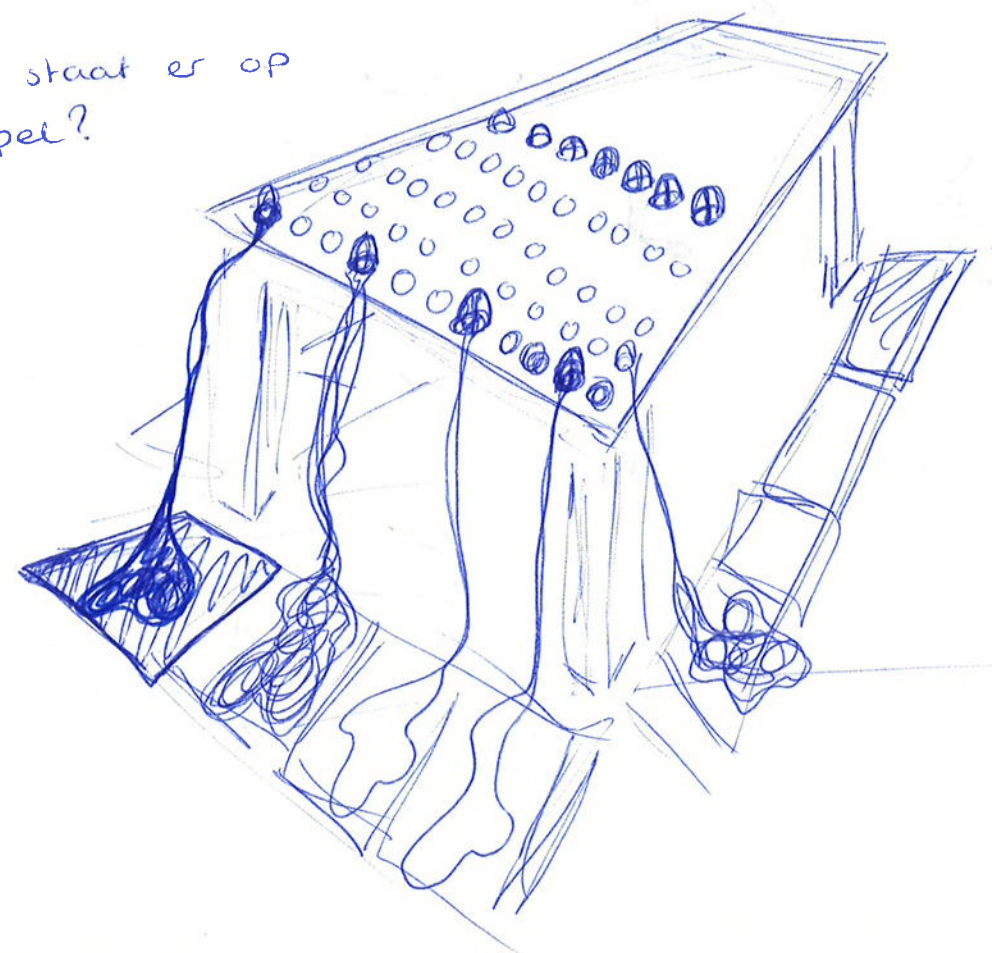
champagneblad + slagroom spuit
 poeder / ijs / schuim /
 moussé

smaak
 als
 beleving

Waar breng
 ik de deelnemer heen?

Wat staat er op
 het spel?

gangspunt

bewustwording is niet voldoende

dat ik heb moet beeldend gehoppeld worden.

echtemomenten: bewustwording behouden.

Maarten Bell.

ervaring: Walter
Benjamin.

Dewey

stheorie:

interdisciplinaire karakter

opbouw / duur

opdieneren

1 voor

proeven

2 hoofd

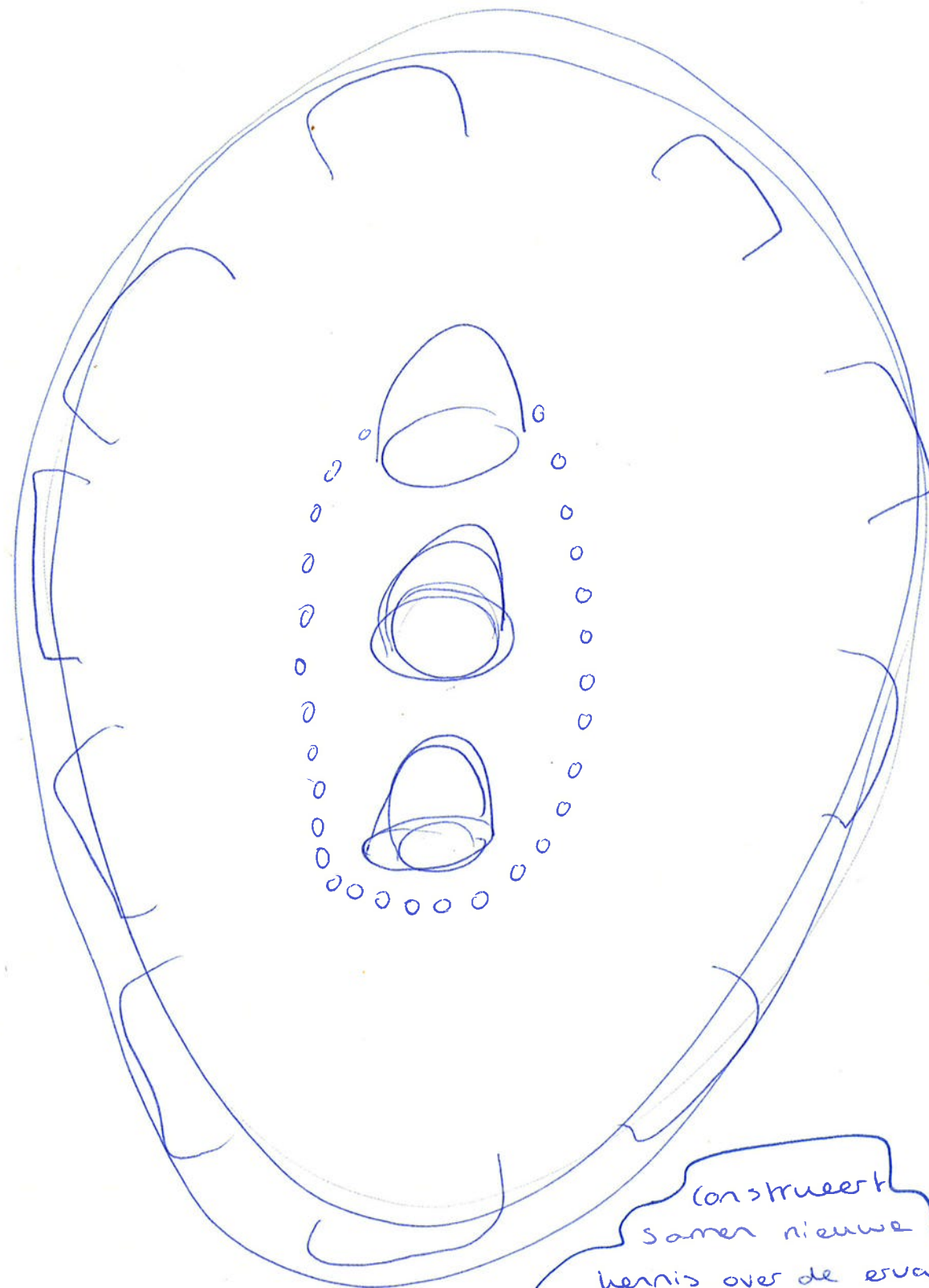

aanpassen

3 na.

delen
opdr

construeert
samen nieuwe
kennis over de ervaring

vanuit
subjectieve
ervaring

... wil de deelnemer?

... (educatief moment door reflectie)

... voor de deelnemer relevant?

... beklind deelnemer voor participatie?

... participatieve natuur

ideeën
... participatie
... zelfreflectie

... wat heeft te met de ervaring

WAT IS DE CONTEXT?

... is bepalend voor beklind
... te educatie

... van de
... van de
... van de
... van de
... van de

proef mij
↓
maak mij
aankomende
↓
deed mij?

... geleerd maar feit: **ervaring**
... en door

... inleiding

... wat heb ik ontdekt

... het is mijn uitgangspunt
... kunstwerk als leeuw van
... een persoonlijke kracht

de verandering

de participatie

... mijn rol

... is de functie?

... interessant
... horizon verbreden
... zijn + ...

... reflectievraag

... waar door
... wat? mag meeduidig zijn
... en voor wie?

kunstwerk
als

... verloop punt
... voor een ...
... gericht op de
... van de
... wereld

... actualiseren
... van
... geesteswetenschappen

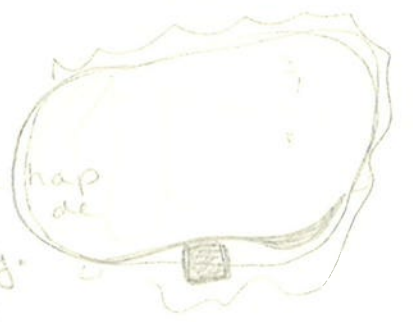
... geen scheiding tussen
... hoge en lage cultuur meer

W. Benjamin

Joseph Beuys

... van publiek participatie

... voorwaarde: meemaken
... ervaring is vanuit
... belangrijk ervaring

... eigen
... smaakt en
... op die
... andere smaakt!

Waarom is het niet cultureel goed waard als we
... door ervaring zijn veranderd?
Walter Benjamin
... actualisering

... kunst

Wat kan
... met de
... rol van de ervaring
... Vanuit het
... acterschap van de
... ander?

vervreemden

... anderszame
... -o bereiding

betrouwen

Marinier

actie
vragen
Wat wil ik weten

Benjamin =
voor het particuliere
leedende detail.
licht voor:
ne ware dingen!
esthetische theorieën

verliest haar hoogste waarde.
ontwerp
ontwerpelijke gelijkenis

houdt het kunstwerk zich tot
maatschappelijke context?

dativ kunstwerk = publiek = receptie
publiek = bemiddeling (Adorno Benjamin)

perceptuele ervaring (fenomenologische perspectief)
Merleau-Ponty

kunstenaar over ik
ontwerp. De voorbijganger zelf is de uiteindelijk
architect van het kunstwerk [blz 83] Breunische.
Hij brengt het tot stand.

intertekstuele
ruimte.
- bevindt mij ergens tussen Passagen-
werk.
inter / inbetween.

va het een tentoonstelling waarde krijgt Verliest het zijn
wa.

kunstenaar + het kunstenaar. = wederzijds begrip
als spel binnen een betekenisstelsel van de kunst.

geheel
ne geeft andere
betekenissen.

fenomenologie
verschijnt door de door

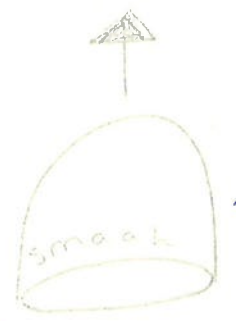
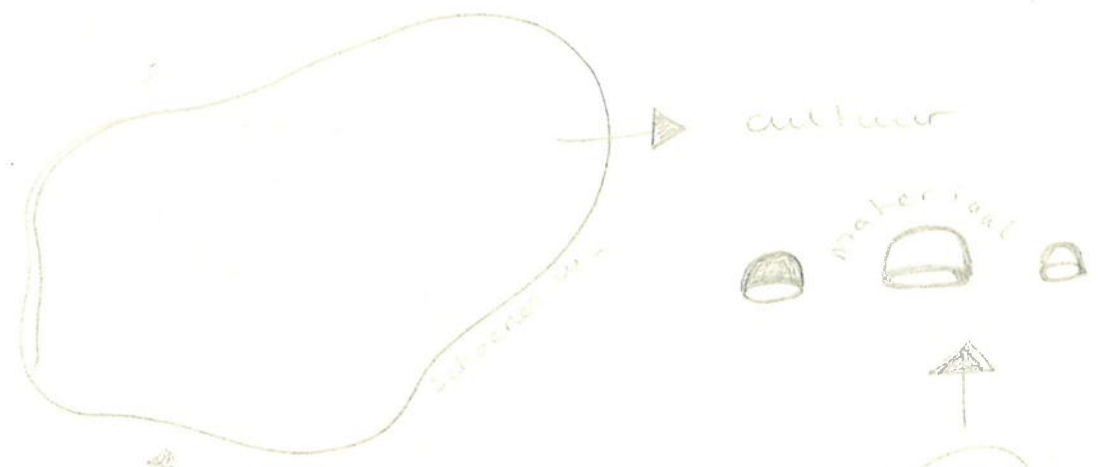
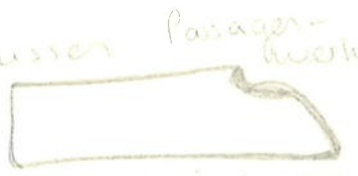
Merleau-Ponty

percept
verlengstuk
v.h. lichaam.

oog +
geest.

Breunische
W. Benjamin

30-
82-83-85 205-215-
221-225-234 256-257
305 350-352-364-365

VOERM

concentrische
opbouw:
wordt vanuit andere
perspectieven verhelderd

lichaam-
subjeet

smaak
tegenwoordig
lichaam (subject-)
en object.

reflectie

lichamelijk

bewust zijn: creëren

materiaal omzetten
doorgeven

bewustwording
van de
perceptie

ervaring

handeling

nieuwe beelden/
artistieke realiteiten
te komen.

voelbeelding

een standpunt: **Leen: The Eco Art Incubator.**

een tijdstip:

een combinatie van delen:

in de opbouw van

in werke de in

voorkomst.

de manier

op Walter

hieren

hugelyk

construeren tot een nieuw geheel

naakt wil associatief → maak het / gebruik het constructief.

wol = een lyflike noodzaak

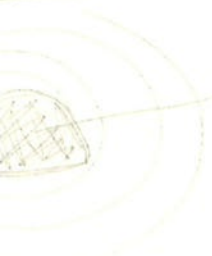
proeven + handelen

naar

in een ontwerp

globale / systematische theorie

rief + voortop

ale functie

+ nu van het kunstwerken

ontloopt

verlies aura =

gepaard met verandering

in zinnigheids waarneming.

+ maatschappelijk bepaald.

kunstconcept als geheel

geïnfomeerd over het geheel.

GALERIE (NL)
tentoonstellings
ruimte.

blz: 225

oriëntatie van de deuntel

ontwerp
verandering

aan veranda
Gardens

ontloopt

1) tentoonstellingsruimte die

2) autonome

3) acteren

1) maakt vol
man + publiek

magier → chirurg
schilder → cameraman
gebruik aan technische zelfreflectie.
veranderende Westerse cultuur +
vervaging tussen leven van alledag + kunst
nieuwe vormen met eigen
bestaansrecht.
vervanging van waarnemings
veld
ethetisering van de
wereldheid.

kunst als een fenomeen dat wordt
gedefinieerd als als een ruimtelijke
conditie en publieke verwachtingen.
iets dat 'aanwezig / present' is.
iets dat een bepaalde ruimte daant
en een bepaald publiek organiseert.
kunst als catalysator
doelgroep.
+ groep mensen / publiek
die hun aandacht eigen
op focussen.
kunst als **ACTOR**
in een hybride ruimte

2008
Lancière = andere zinnigheidsruimte.
andere
vormen van
publiek
→ nieuw publiek
+ nieuw vormen.
→ wil een a new sensory experience
→ wipfel van gemeenschappelijke
ervaring.
the song of the
earth
KUNST en haar Publiek
→ art 294
→ being public

Gourriaud, relational art → betrokkenheid van publiek
dynamische opvatting van alternatieve
deelnemer geeft mede vorm aan
deconstructie in
constructie.
betreft
mening +
verandering
→ voortdurend
proces.

→ = constructief
opslappen om deel
nemen steed anders.
door de deelnemers die
aan werken / verschijnen
betrakt de werkelijkheid
overschrijft grenzen.
dialog
+
aanvoers van
meervoudige
interpretaties.

naach in sociologisch perspectief
 individuele smaken, subjectieve ervaring

Barthes: mijn lichaam is niet hetzelfde als het uwe: blz 14

ruiken & proeven Ton Teerling blz 25

de beleving kennen we te het beste.
 el van ons alledaagse leven
 sociatieve werking ervan (pers. geheugen)
 oever doe je uit vrije wil / verschil ruiken en proeven.

associatie

BELEVING ervan

quote C. Darwin.
 blz 81, smaak!

Lévi-Strauss, voedsel tot
 nadenken = quote

voedsel in mond
 = zintuiglijke analyse

naach moet aangeraam
 nef → dus TOET zijn

De geëmancipeerde toeschouwer.

Joseph Jacotot: een onwete kan iets aan een andere onwete TOESCHOUWER leren.
 = actieve deelnemer
 NIET passieve voyeur

kijken = tegendeel van weten
 kijken = tegendeel van handelen

tonen: vreemd / raadselachtig waarvan
 de betekenis achterhaald moet worden door de toeschouwer
 zelfde exemplarische dilemma
 toeschouwer wordt gedwongen om een / scherper (=) zintuigen
 afstand moet opgeheven worden. te ontwikkelen.

PLATO = geografische gemeenschap = niemand is een
 onbewogen toeschouwer. publiek als
 = exemplarische
 gemeenschapsvorm. = als een manier om een plaats collectief met
 en tijd te bezetten, als handelend lichaam zichzelf confronteren

werk presenteert zich als bemiddelaar tussen publiek die zichzelf
 + werk. opheft

pedagogische relatie: meester leerling

bewijs van gelijkheid van
 intelligenties
 intelligentie is in al haar
 uitingen gelijk aan zichzelf

onwetentheid

publiek weet wat ze moet / kan doen
 → worden actieve deelnemers in een
 gemeenschappelijke wereld.

Wat hij leert is het effect van het a priori
 overwicht van de meester die hem
 dwingt te zoeken en die deze zoektocht controleert.

kunstenaar wil slechts een weer bewustzijn opwekken, een
 inens gevoel, een energie die
aanzet tot handelen

een ding tussen twee
 onwete wat voor beiden
 vreemd is en waarop men zich
 kan beroepen voor controle.

gemeenschappelijke macht
 van intelligenties.

grens overschrijdende en
 vervagende rolverdelingen.

① vorm van totaal kunstwerk
 wordt weer actueel → kunst als leven

② de idee van een kruisiging van kunstzinnige middelen

③ uitvoeren de die vaardigheden ontplooiën + observeren
 wat dit betekent. blz. construeren nieuw toneel,
 manifestatie + effect van vaardigheden = onvoorspelbaar

toeschouwer zijn is geen
 passieve toestand die wij in een
 activiteit zouden moeten veranderen.
 Het is onze normale toestand.

blz 22

2g. De lotgevallen van het kritische denken

inspreken
het
fysieke
lichaam
subject-
lichaam
(H.M. Ponty)

groep wordt
deel van
het werk

eindprestatie

smaak
ervaring
opnieuw = lichamelijk

W. Benjamin

zintuigen

aandacht
voor het
hier-en-nu

doorgeven van
die ervaring

publiek wordt
vormgever van de
eigen

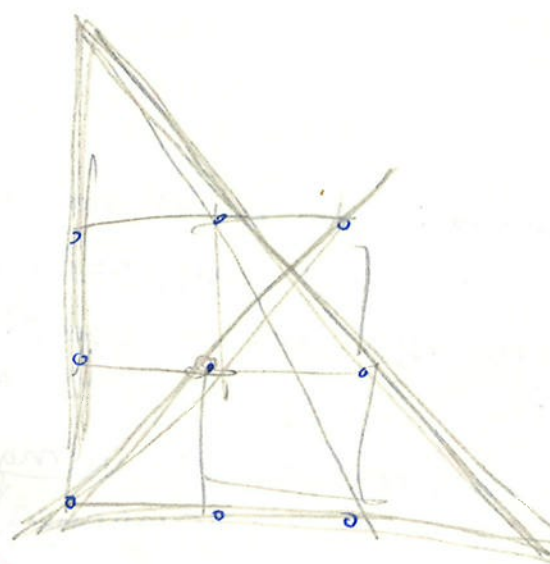
van dit
doorgeven.
= wordt bewust van
eigen vermogen tot
vormgeven van
ervaringen

perceptie
↓
artistieke
realiteit

perceptie

perceptie

perceptie

vastzetten van
betekenis.
Andere manier van
beleven.

research catalogue → interactief / online

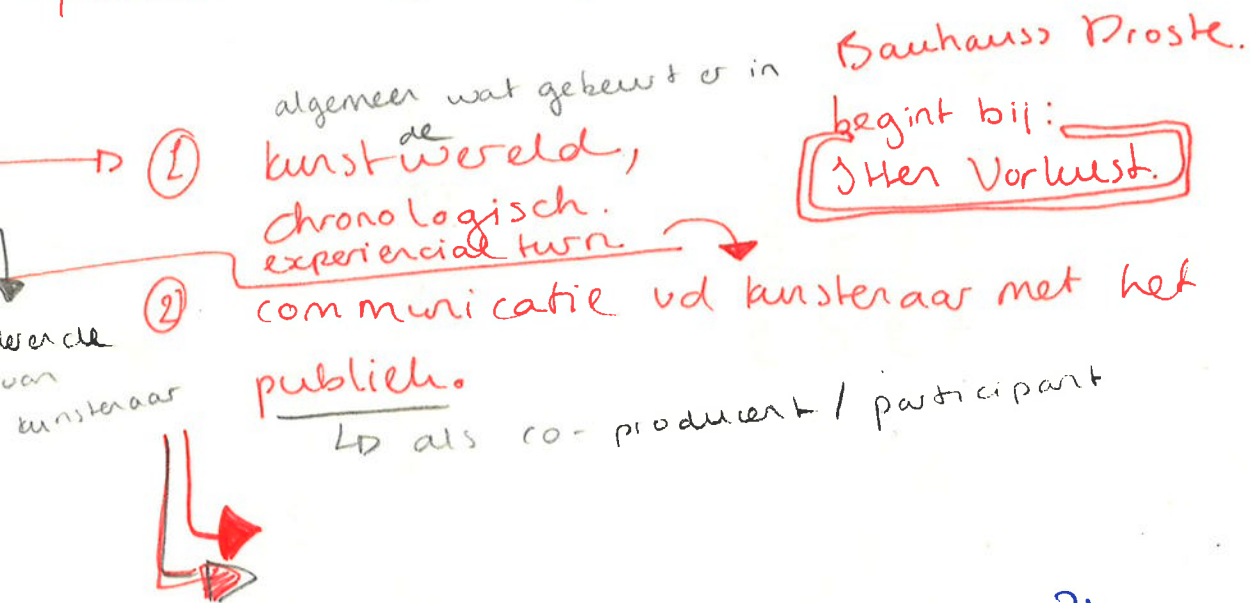
Voorlinde: stil de tijd: Joke Hermstede

ervaring !!

23 - april

na postmodernisme,
volgt altermoderne, alles kan + mag.
hybride kunstpraktijk.

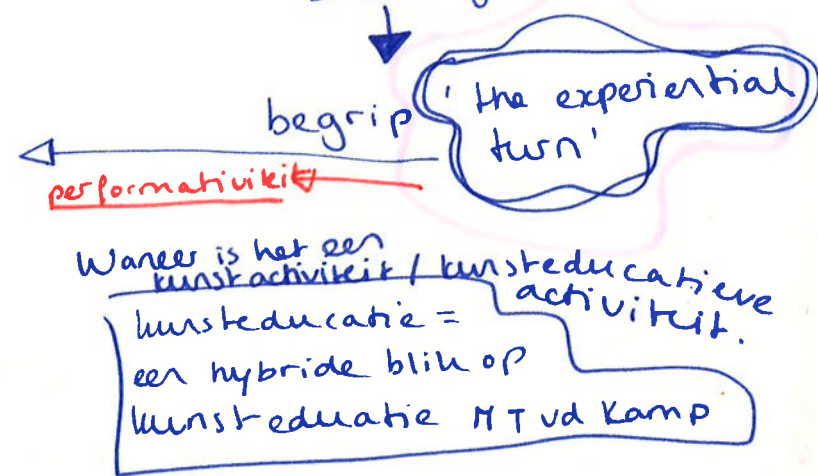

gemeen: 'Wat gebeurt er in de kunstwereld?'
het postmodernisme volgt het altermodernisme:
een tijd van de hybride kunstpraktijk

PROCES VAN HYBRIDITEIT
hybride kunstpraktijk:
 veranderende rol van de kunstenaar (als vormgever van ervaringen).

dit heeft gevolgen
voor de communicatie
in het kunstwerk met
het publiek

↓
dare wordt
co-productent / participant

kunstenaar als vormgever van ervaringen → verschuiving

keu, complimenteus
begripvol en
vergevingsgezind

performativiteit

relational aesthetics

experiential turn

Voorstellen van een denkbeeld
waarbij de reflectie onlosmakelijk
verbonden is naar de beleefde, gevoelde en
gesitueerde dimensie van de ervaring.
Le spreken het subject aan
voor wie het lijken, evenzeer het
lichaam als de ogen is.

geluid

kinderstem

Een subject wiens
lichaam een actieve
ontmoeting met de fysieke
wereld aangaat.

2 verschuiven stoelen / banken en
van kopjes: 3

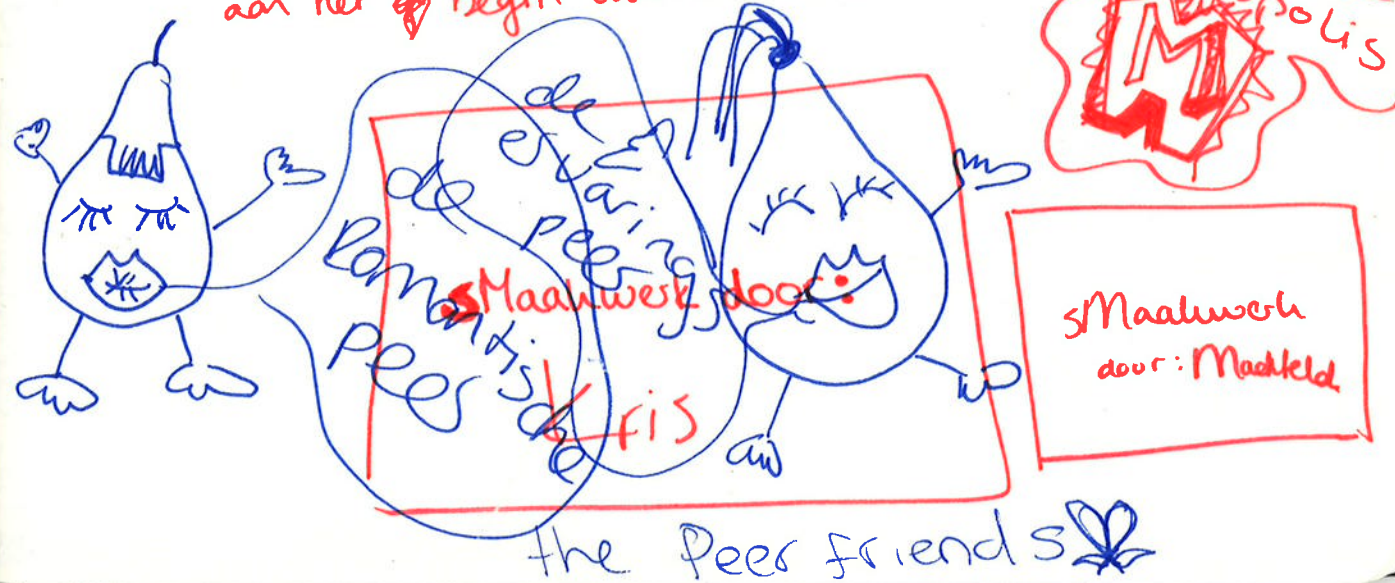
mijn buurvrouw die een 4
bladzijde ontslaat.

Het versleten van spullen. 5
mijn eigen schrijven. 6

Arm die over dit papier 7
beweegt. Mijn adem. Geluiden
8 buiken.

9 wikkelen van een pen
stemmen 10 als een zachte
ruis.

dit idee van de
belichaamde ervaring
komt overeen met het fenomenologisch denken
aan het begin van dit document.

van het lichaam

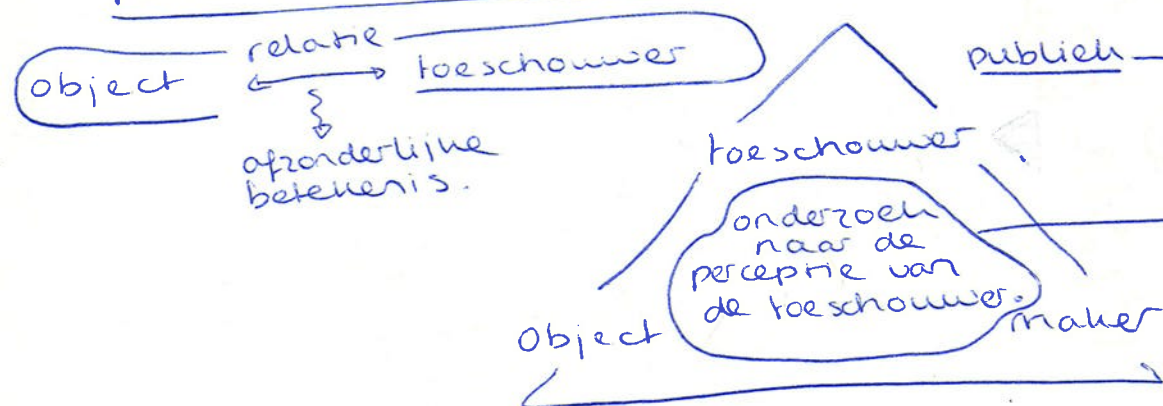
→ spel met de positie van de toeschouwer.
→ toeschouwer wordt benaderd via zijn perceptie en zijn reactie op ondergaane perceptuele ervaringen.

perceptie als bemiddeling tussen idee en object.

weloverwogen verlangen van de kunstenaar om de toeschouwer zo te manipuleren dat hij bepaalde aanwijzingen van de toeschouwer volgt.

→ De toeschouwer zou degene zijn die het kunstwerk completeert, de uiteindelijke vorm van het object is afhankelijk van de keuzes van de toeschouwer.

→ Onderzoek naar de perceptie van de toeschouwer: de kunstenaar kan bepaalde fenomenen opwekken, maar kan zijn reactie nooit naar behoren toetsen.

fenomenologie

Immersive mode = spreken het perceptuele bewustzijn aan.

61 =

64 =

Argentijnse Thaise kunstenaar.

Wat zich tussen mensen afspeelt

Model van actie dat daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

wordt direct bij het kunstwerk betrokken.

object wordt gebruikt om de toeschouwer te onderzoeken.

belang van de toeschouwer als (mede) producent.

post-modernisme

→ kunst hangt af van de daad en de context en niet meer gebonden is aan bepaalde artistieke praktijken.

'seeing myself seeing' fenomenologische analyse m.m. Ponty.
bewustzijn van de toeschouwer wordt geconstrueerd tijdens en dankzij zijn eigen reflectie.
(Hoofdstuk III)

performativiteit: bepaalde kunstvormen betekenis en vorm krijgen dankzij interactieve processen.
Stelt de ervaring centraal vaak procesmatig kunstenaar als dienstverlener aan die een bepaalde performance of reactie opwekt.

kunsteducatie

vanuit en

door **KUNST** ervaring

kunstenaar als expert in zintuigelijke perceptie

de toeschouwer wordt zich bewust van het contextuele karakter van zijn zintuigelijke perceptie.

Olafur Eliasson =

Visual Culture

primaat van de visie en zintuigen

onderdeel van een niet-wetenschappelijk experiment waarbij geen eenduidige uitkomst is.

→ fysieke beleving is onontkoombaar. → automatische inschakeling van de zintuigen.
ervarend subject

→ kunstwerken verkrijgen een onafgemaakte identiteit.
toeschouwer = interactor

↓
geeft een interpretatie van het kunstwerk.

hier en nu

performatief

duidelijk te ervaren

performativiteit = op handelingen gebaseerd
- bent niet, je doet.

leen in het hier-en-nu aanwezig is.